M130-2026

Motie: Aanpak netcongestie, datadeling als basis

Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 6 november 2026, behandelende het Statenvoorstel 09/26 (begroting)

Constaterende dat:

- De provincie, netbeheerders, gemeenten en RES-regio's samenwerken binnen de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN);
- De BAN in paragraaf 2.1 een gemeenschappelijk en handelingsgericht beeld van de netbelasting als basis onder alle maatregelen aanmerkt. Voor dat beeld zijn bruikbare energiedata nodig. De Energiewet bevat regels en waarborgen voor het openbaar maken en verstrekken van energiedata. Netbeheer Nederland werkt via de Roadmap Data Delen aan beschikbaarstelling en standaardisatie daarvan;
- NP RES en de Metropoolregio Eindhoven tekortkomingen in het netinzicht in Brabant signaleren. De Woo-stukken beschrijven daarnaast de behoefte van gemeenten en lokale initiatieven aan kennis, capaciteit en begeleiding. Berenschot benoemt samenwerkingsknelpunten met Enexis; Rebel Group beschrijft in een concepttussenrapportage hoe ontbrekend capaciteitsinzicht het handelen van gemeenten belemmert;

Overwegende dat:

- Vertraging van netuitbreidingen betekent dat extra transportcapaciteit in delen van Brabant jaren later beschikbaar komt, waardoor de behoefte aan duidelijkheid en handelingsperspectief toeneemt;
- Gemeenten en lokale partijen bruikbare energiedata nodig hebben. Door hen binnen de bestaande BAN-samenwerking actief te begeleiden, kan de provincie hun behoeften en belemmeringen beter herkennen en verschillen in kennis en werkwijze tussen ruimte en energie helpen overbruggen;
- Kennisuitwisseling via het IPO en met andere provincies en netbeheerders kan bijdragen aan betere datadeling en de toepassing van bestaande en nieuwe dataproducten in Brabant;
- Lokale pilots, zoals binnen Joule4Joule, ervaringen kunnen opleveren voor toepasbare energieoplossingen. Energiesysteemmodellen kunnen helpen gebiedsgerichte alternatieven te verkennen en te vergelijken, mits geschikte invoergegevens beschikbaar zijn;
- De ondersteuning vanuit het Landelijk Ondersteuningsprogramma Energietransitie in oprichting (LOE i.o.) en de voorbereiding van het Brabants Energiebeeld kansen bieden om datadeling en samenwerking tussen netbeheerders, overheden en lokale organisaties te versterken;

Verzoekt het college om:

1. De samenwerking binnen de Brabantse Aanpak Netcongestie (BAN) verder te versterken door gemeenten actief te ondersteunen bij datavragen en gebiedsgerichte initiatieven. Waar werkbaar biedt de provincie deze ondersteuning ook aan lokale bedrijven en bedrijventerreinen, energiecoöperaties en energiegemeenschappen.
2. Samen met Enexis, TenneT, RES-regio's en gemeenten gestructureerd te blijven inventariseren welke specifieke energiedata nog ontbreken. Het college streeft met deze

partners concrete verbeterafspraken na voor tijdig en bruikbaar inzicht per gebied. Daarbij behandelt het de informatiebehoeften voor de BAN, lokale energie-initiatieven en het Brabants Energiebeeld zoveel mogelijk in samenhang.

3. Via het IPO en de samenwerking met andere provincies, netbeheerders en universiteiten actief kennis uit te wisselen over datadeling. Daarbij bevordert het college de toepassing van nieuwe dataproducten in Brabant. Het benut hiervoor de ondersteuning van LOE i.o. en de ervaringen uit de energiebeeldpilots.
4. Te onderzoeken of en hoe in Brabant praktijkgerichte pilots met energiesysteemmodellen op diverse ruimtelijke schalen kunnen worden uitgevoerd. Het gaat om pilots waarin regio's, gemeenten, lokale bedrijven en bedrijventerreinen, energiecoöperaties en energiegemeenschappen de inzet van deze modellen verkennen.
5. Provinciale Staten periodiek in de S&V cyclus te informeren over de toegankelijkheid van energiedata, de voortgang van de samenwerking, de leerervaringen uit pilots en de resterende knelpunten.

En gaan over tot de orde van de dag.

Namens de BBB Noord-Brabant fractie, Aloijs Rijvers.
Namens de 50 Plus fractie, Jan Frans Brouwers